

**EUROOPAN UNIONIN
JA JORDANIAN
VÄLINEN
ASSOSIAATIO**

Assosiaationeuvosto

**Bryssel, 25. toukokuuta 2022
(OR. en)**

**UE-RHJ 3304/22
ADD 1**

ILMOITUS

Asia: LIITE EU–Jordania-ASSOSIAATIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEEN
EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteistä 2021–2027

EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteet 2021–2027**JOHDANTO**

EU:n ja Jordanian kumppanuus on vahva. Jordania on EU:n keskeinen kumppani, ja EU arvostaa suuresti Jordanian tärkeää välittäjän asemaa alueella. Jotta kumppaneiden välisiä kiinteitä ja monitahoisia suhteita voitaisiin edelleen vahvistaa, on määritetty EU:n ja Jordanian välisen assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa tukevat painopisteet, jotka ohjaavat kumppanuutta vuosina 2021–2027.

EU:n ja Jordanian välisen kumppanuuden painopisteet edustavat Euroopan naapuruuspolitiikan yhteisiä tavoitteita yhteisestä rauhan, vaurauden ja vakauden alueesta. Ne ilmentävät sen pääpiirteitä: eriyttämistä ja yhteistä vastuuta, mutta myös joustoa, jotta voidaan mukautua muuttuviin olosuhteisiin EU:n ja Jordanian sopimalla tavalla. Lisäksi ne vastaavat 10. ja 11. joulukuuta 2020 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä esitettyä pyrkimystä¹ asettaa EU:n strategiseksi prioriteetiksi demokraattisen, vakaamman, vihreämmän ja vauraamman eteläisen naapuruston luominen.

Kumppanuuden painopisteisiin on myös sisällytetty uuden, kunnianhimoisen ja innovatiivisen Välimeren alueen toimintaohjelman tavoitteet, jotka on esitetty 9. helmikuuta 2021 annetussa komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan eteläistä naapurustoa käsittelevässä yhteisessä tiedonannossa² ja jotka on sen jälkeen toistettu uudistetusta kumppanuudesta eteläisen naapuruston kanssa 16. huhtikuuta 2021 annetuissa neuvoston päätelmissä³. Toimintaohjelman tavoitteena on käynnistää yhteistyö uudelleen ja ottaa käyttöön suhteen hyödyntämätön potentiaali. Se tukee eteläisten naapurimaiden talous- ja investointiohjelman yhteisesti sovittujen lippulaivahankkeiden tehokasta ja oikea-aikaista täytäntöönpanoa⁴. Lippulaivahankkeet vahvistavat EU:n kumppanuutta Jordanian kanssa ja auttavat suojelemaan yhteisiä etuja Välimeren alueella. Uusi toimintaohjelma tarjoaa mahdollisuuksia uusille kestävyvyyttä, vaurautta ja häiriönsietokykyä edistävälle kumppanuuksille vihreän ja digitaalisen siirtymän strategisilla painopistealoilla. Näissä pyrkimyksissä EU ja Jordania hyödyntävät kumppanuuttaan ja Jordanian uudistusohjelman jatkuvaa täytäntöönpanoa. EU ja Jordania jatkavat rakentavaa yhteistyötä Välimeren unionin yhteispuheenjohtajina edistääkseen vahvaa kumppanuutta Välimeren alueella.

Uuden toimintaohjelman mukaisesti EU:n ja Jordanian kumppanuus perustuu edelleen yhteisiin arvoihin ja vuoropuheluun ja edistyy yhteisessä sosioekonomisessa ja poliittisessa ohjelmassa, mukaan lukien uudistukset ja niiden täytäntöönpano sellaisilla aloilla kuin hyvä hallintotapa, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet, sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, syrjimättömyys, ympäristön- ja ilmastonsuojelu, makrotalouden vakaus sekä liiketoimintaympäristö. Sen tavoitteena on vihreä, digitaalinen, häiriönsietokykyä vahvistava ja oikeudenmukainen covid-19-pandemian jälkeinen elpyminen kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman, Pariisin sopimuksen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti.

¹ EUCO 22/20, 11. joulukuuta 2020.

² JOIN(2021) 2 final.

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7931-2021-INIT/fi/pdf>.

⁴ SWD(2021) 23 final.

Pitkän aikavälin kestävän sosioekonomisen elpymisen ja työpaikkojen luomisen edistäminen eteläisessä naapurustossa on yksi Välimeren alueen uuden toimintaohjelman keskeisistä yhteisistä painopisteistä ja sen innovatiivinen kulmakivi. Tiedonannon liitteenä olevassa eteläisen naapuruston talous- ja investointisuunnitelmaa koskevassa yhteisessä valmisteluasiakirjassa, jossa Jordania on näkyvästi esillä, pyritään päättäväisesti antamaan tälle kumppanuudelle sisältöä ja keskittymään keskeisiin hankkeisiin, joilla vahvistetaan EU:n ja Jordanian välistä kumppanuutta. Välimeren alueen uuden toimintaohjelman talous- ja investointisuunnitelman lippulaivahankkeiden täytäntöönpano edistää kumppanuuden painopisteiden toteutumista, ja se on tärkeä osa EU:n ja Jordanian välistä yhteistyötä.

Yhteisen tiedonannon ja sen talous- ja investointisuunnitelman sekä neuvoston päätelmien pohjalta EU pyrkii myös yhdessä jäsenvaltioidensa kanssa edistämään Team Europe -aloitteita molemmille osapuolille tärkeillä aloilla hyödyntäen Team European menestyksestä toimintaa covid-19-kriisissä sekä maailmanlaajuisesti että Jordaniassa.

Kumppanuuden painopisteet muodostavat muuttuvan asiakirjan ja merkitsevät molemminpuolisten sitoumusten täyttämistä.

Kumppanuutta ja yhteistyön painopistealoja ylläpidetään edelleen säännöllisillä korkean tason **poliittisilla kokouksilla**, talous-, työllisyys- ja sosiaaliasioita, kauppaa, oikeutta, ihmisoikeuksia, demokraattisia prosesseja, ilmasto- ja ympäristöä koskevilla **vuoropuheluilla**, EU:n ja Jordanian välisellä **liikkuvuuskumppanuudella**, **EU:n ja Jordanian tiede- ja teknologiasopimuksella** ja muilla olemassa olevilla yhteistyöaloilla, EU:n ja Jordanian välisellä sitoumuksella vahvistaa vuoropuhelua ja yhteistyötä **turvallisuusasioissa**, mukaan lukien väkivaltaisten ääriliikkeiden ja terrorismin torjunta ja kyberturvallisuus, sekä käynnissä olevalla **kahdenvälisellä yhteistyöllä** Jordanian tukemiseksi.

Kumppanuuden painopisteillä vahvistetaan EU:n ja Jordanian siteet ja määritellään mahdollisuudet syventää keskinäistä sitoutumista.

Nykyinen tilanne on erityisen suotuisa EU:n ja Jordanian välisten suhteiden lujittamiselle, joka perustuu **yhteisiin tavoitteisiin, arvoihin ja etuihin yhteisten haasteiden ratkaisemisessa.**

Covid-19-pandemia on lisännyt terveys-, koulutus- ja talousaloihin kohdistuvia paineita, ja se aiheuttaa merkittäviä sosioekonomisia haasteita. EU ja Jordania nousevat kriisin jälkeen vahvempina muun muassa talouksiensa vihreällä ja digitaalisella muutoksella, parantamalla häiriönsietokykyä sekä tuomalla yhteisöilleen vaurautta ja säällisiä työmahdollisuuksia osallistavalla tavalla. EU ja sen kumppanit tehostavat sitoutumistaan kaikenlaisen syrjinnän, mukaan lukien uskontoon tai vakaumukseen perustuva syrjintä, torjuntaan ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen kaikilla politiikan aloilla osana pyrkimystä elpyä covid-19-pandemiasta osallistavalla tavalla.

Syyrian kriisi on vuodesta 2011 alkaen vaikuttanut voimakkaasti Jordaniaan, koko alueeseen ja EU:hun. EU:n ja Jordanian yhteisenä tavoitteena ja niiden yhteisessä intressissä on edistää rauhanprosessia ja palauttaa Syyriaan vakausta ja rauhaa. Tämä mahdollistaisi lopulta pakolaisten vapaaehtoisen, turvallisen ja ihmisarvoisen paluun. Samalla on tärkeää säilyttää Jordaniassa olevien syyrialaispakolaisten avun taso sekä suojelun, koulutuksen, toimeentulon ja palvelujen saatavuus.

EU tunnustaa, että Jordanialla on ollut keskeinen asema kansallisissa, alueellisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä, minkä lisäksi se tukee Jordanian sitoutumista monenväliseen järjestelmään. EU kiittää Jordanian avokätistä ja jatkuvaa sitoumusta ottaa vastaan ja suojella suuria määriä pakolaisia, kuten syyrialaisia, palestiinalaisia, irakilaisia, libyalaisia ja jemeniläisiä, jotka etsivät turvaa Jordaniasta, sekä tarjota heille koulutusta, terveydenhuoltoa, toimeentuloa ja sosiaaliturvapalveluja. EU auttaa edelleen Jordaniaa antamaan tukea niille pakolaisille, jotka hakevat suojelua Jordaniasta, ja vahvistamaan Jordanian häiriönsietokykyä, mukaan lukien jatkuva sitoutuminen covid-19-pandemian vaikutusten lieventämiseen. Kuten aiemminkin, EU:n Jordanialle pakolaisten avustamiseen antamalla tuella täydennetään kahdenvälisiä tukiohjelmia. On ratkaisevan tärkeää torjua köyhyyttä, syrjintää ja sukupuolten epätasa-arvoa, tarjota riittävää toimeentulotukea ja syrjimätöntä pääsyä sosiaaliseen suojeluun kansallisten kehysten, kuten Jordanian kansallisen sosiaalisen suojelun strategian, mukaisesti, edistää kestävästä kehityksestä ja kasvusta, suojella ihmisoikeuksia sekä varmistaa laadukkaiden palvelujen tasapuolinen saatavuus.

Lisäksi Jordania on jatkanut esimerkillisten toimien toteuttamista, ja sillä on merkittävä ja tasapainoinen asema Lähi-idän rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi erityisesti Lähi-idän rauhanprosessin osalta. Lisäksi Jordanian asema radikalisoitumisen, terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden ehkäisemisessä ja torjunnassa on osoittautunut erittäin arvokkaaksi. Toinen esimerkki Jordanian tärkeästä vakauttavasta roolista on se, että Jordania toimii yhdessä EU:n kanssa Välimeren unionin puheenjohtajana. Sen kautta Jordania edistää poliittisia ratkaisuja alueen erilaisiin kriiseihin, alueellista yhdentymistä ja kehitystä sekä kestävä, vihreä ja vähän kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavaa resurssitehokasta kiertotaloutta.

Jordania ja EU jatkavat myös sitoutumistaan muuttoliikkeen kaikkiin näkökohtiin kattavan, molempia osapuolia hyödyttävän ja mukautetun kumppanuuden sekä liikkuvuuskumppanuuden puitteissa. Liikkuvuuskumppanuus tarjoaa johdonmukaisen kehyksen muuttoliikkeen, liikkumisen ja turvallisuuden alan toimille, joilla ratkaistaan rajaturvallisuuteen, laittoman muuttoliikkeen ehkäisemiseen ja kansainväliseen suojeluun liittyviä kysymyksiä⁵.

Kumppanuuden painopisteet perustuvat yhteisiin saavutuksiin yhteisen edun mukaisilla aloilla, mukaan lukien tavoite edistää uudistusten täytäntöönpanon jatkamista ja siten edistää Jordanian makrotaloudellista vakautta tarkistetun IMF:n ohjelman painopisteiden mukaisesti ja ottaen huomioon covid-19-pandemian vaikutukset. Niiden taustalla on myös Lontoossa vuonna 2016 järjestetty Syyrian ja sen lähialueiden tukemista koskenut konferenssi sekä Jordanian ja kyseisen konferenssin isäntien laatiman kansainvälisen kokonaissuunnitelman sitoumukset, joiden tarkoituksena on tukea Jordanian kehityksen saavutuksia ottaen huomioon jatkuva humanitaarinen apu ja vastaanottavan yhteisön riittävä tuki. Viidessä myöhemmässä Brysselin Syyria-konferenssissa (Supporting the Future of Syria and the Region) uudistettiin ja vahvistettiin kansainvälisen yhteisön poliittista, humanitaarista ja taloudellista sitoumusta tukea Syyrian kansaa ja naapurimaita sekä sellaisia vastaanottavia yhteisöjä, joihin konflikti on vaikuttanut eniten. Lisäksi tarkasteltiin hallitusten, avunantajien ja Yhdistyneiden kansakuntien (YK) edistymistä konferensseissa annettujen sitoumusten ja lupauksen täyttämiseksi. Kun otetaan huomioon Syyrian pakolaisten ja vastaanottavien yhteisöjen jatkuva äärimmäinen haavoittuvuus, jota covid-19-pandemia on entisestään pahentanut, EU ja Jordania vahvistavat sitoumuksensa tarjota apua ja tehokasta suojelua kaikille Jordaniassa oleville pakolaisille. On tärkeää parantaa edelleen heidän mahdollisuuksiaan saada palveluja, varmistaa heidän ihmisoikeuksiensa kunnioittaminen, jatkaa työtä, jolla parannetaan heidän mahdollisuuksiaan omavaraisuuteen, sekä luoda heille mahdollisuuksia edistää Jordanian taloudellista kehitystä. EU ja Jordania ottavat pakolaisten, mukaan lukien Syyriasta tulevat pakolaiset, tukemisessa käyttöön haavoittuvuuteen perustuvan

⁵ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10055-2014-REV-3/fi/pdf>.

lähestymistavan, jossa kiinnitetään asianmukaista huomiota haavoittuvassa asemassa olevien vastaanottavien yhteisöjen tilanteeseen.

EU on edelleen sitoutunut antamaan jatkuvaa apua ja suojelua **palestiinalaispakolaisille**, myös Jordaniassa. Täältä osin EU ja Jordania ovat korostaneet YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelimen (UNRWA) keskeistä roolia alueen turvallisuuden ja vakauden kannalta asiaankuuluvissa YK:n päätöslauselmissa annetun YK:n toimeksiannon mukaisesti ja ilmoittaneet olevansa sitoutuneita jatkamaan järjestön tukemista poliittisesti ja taloudellisesti. Ne tunnustavat UNRWA:n jatkuvan tärkeän aseman ja sitoutuvat tukemaan elintä sen toimeksiannon täytäntöönpanossa sen toiminta-aloilla sekä elimen käynnistämistä hallintouudistuksissa, joilla pyritään lisäämään avoimuutta, vastuuvollisuutta ja moitteetonta varainhoitoa, minkä lisäksi ne kannattavat yhdessä avunantajayhteisön kanssa kestävämpää ja ennakoitavampaa monivuotista rahoitusta ja oikeudenmukaista vastuunjakoa.

PAINOPISTEET

Kumppanuuden painopisteet vastaavat yhteisiä etuja ja niissä keskitytään aloihin, joilla EU:n ja Jordanian yhteistyö hyödyttää molempia osapuolia. Yhteisen tiedonannon ja neuvoston päätelmien mukaisesti EU ja Jordania ovat sitoutuneet edistämään yhteistyötä eri toimissa seuraavilla keskeisillä politiikan aloilla: häiriönsietokyvyn ja maailmantalouteen yhteenliittämisen tai osallistumisen vahvistaminen, vaurauden rakentaminen ja vihreän ja digitaalisen siirtymän tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen; inhimillinen kehitys, hyvä hallintotapa, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeudet; rauha ja turvallisuus; muuttoliike ja liikkuvuus; sekä ilmastotoimet, energia ja ympäristö.

Edellä esitetyn perusteella vuosiksi 2021–2027 on määritelty kolme painopistettä:

EU ja Jordania pyrkivät **vahvistamaan alueellista vakautta ja turvallisuutta koskevaa yhteistyötä, terrorismin torjunta mukaan luettuna**. EU ja Jordania ovat vakaita kumppaneita ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Strategista ja operatiivista yhteistyötä jatketaan kahdenvälisesti, monenvälisillä foorumeilla ja alueellisesti muun muassa EU:n ja Jordanian välisen Välimeren unionin yhteispuheenjohtajuuden kautta sekä EU:n ja eteläisen naapuruston ulkoministerien ehdotettuja vuotuisia kokouksia ja mahdollisia alakohtaisia ministerikokouksia hyödyntäen. On EU:n ja Jordanian yhteisen edun mukaista edistää rauhaa ja vakautta alueella ja maailmanlaajuisesti tekemällä yhteistyötä Lähi-idän rauhanprosessin hyväksi kansainvälisen oikeuden ja YK:n turvallisuusneuvoston asiaa koskevien päätöslauselmien mukaisesti ja tukemalla Syyrian poliittista siirtymää ja rauhanrakentamista muun muassa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2254

pohjalta. EU ja Jordania haluavat olla suvaitsevaisen yhteiskunnan mallimaita, mikä on niin ikään yksi syy tehostaa yhteistyötä ulkopoliittikan alalla.

Kumppanuudessa keskitytään edistämään talouden elpymistä ja vakautta, vihreää, digitaalista, osallistavaa ja tietoon perustuvaa kasvua, koulutuksen laatua sekä säällisten työpaikkojen luomista (myös nuorille) hallituksen painopisteiden, toimeenpanon suuntaa-antavan kehitysohjelman (Executive Indicative Development Programme), Jordanian kehittämissuunnitelman "Jordan 2025 – National Vision and Strategy" ja alakohtaisten politiikkojen ja strategioiden mukaisesti. Tuella pyritään parantamaan Jordanian kykyä selviytyä Syyrian kriisin vaikutuksista ja alueellisesta epävakauksesta sekä covid-19-pandemian taloudellisista ja sosiaalisista seurauksista siten, että samalla hyödynnetään mahdollisuuksia nousta takaisin vahvempana kriisin jälkeen.

EU ja Jordania tehostavat yhteistyötä ilmastonmuutoksen ja ympäristön pilaantumisen torjunnassa yhdistämällä voimansa edistääkseen **vihreää kasvua ja energiasiirtymää kohti ilmastoneutraaliutta** Jordanian energia-alan strategian (2020–2030) ja Jordanian kansallisesti määritellyn panoksen ja kansallisen sopeutumissuunnitelman mukaisesti. Vahva, osallistava, vihreä ja verkottunut Jordanian talous, jota tuetaan Jordanian ja EU:n välisellä assosiaatiosopimuksella perustetulla **vapaakauppa-alueella**, yksinkertaistettujen alkuperäsääntöjen järjestelmällä ja tehostetulla investointiympäristöllä (liiketoimintaympäristön uudistamisen avulla) sekä yrittäjien ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) rahoituksen saannilla muun muassa edistämällä julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelua ja toimimalla suuremmin yksityisen sektorin kanssa, toimii tehokkaana kannustimena **säällisten työpaikkojen luomiselle**. Talouden uudistamista, viherryttämistä ja monipuolistamista tehostetaan edelleen innovaatiovetoista kasvua tukemalla ja tietoa jakamalla. Myös yhteistyö kestävien, älykkäiden ja häiriönsietokykyisten liikenneyhteyksien (mukaan lukien EU:n ja Jordanian ilmailusopimus) edistämiseksi ja vuosien 2015–2030 pitkän aikavälin kansallisen liikennestrategian täytäntöönpano vahvistavat alueellista ja taloudellista yhdentymistä.

Erityistä huomiota kiinnitetään **nuorten ja naisten työllistettävyyden ja talouselämään osallistumisen lisäämiseen**. Tällaista huomiota kiinnitetään myös kestävien ja yhtäläisten taloudellisten mahdollisuuksien luomiseen muun muassa **korkealaatuisen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ja asianmukaisten julkisten liikennepalvelujen tarjoamisen** pohjalta sekä yrittäjyyden ja innovoinnin kulttuurin edistämiseen ja vihreään kiertotalouteen ja digitaaliseen talouteen siirtymiseen. Kulttuurialan aloitteita, mukaan lukien aloitteet, joilla pyritään kehittämään kulttuurin ja luovan toiminnan aloja, olisi harkittava, sillä niiden panos kulttuurien välisen vuoropuhelun ja sosioekonomisen kehityksen edistämiseksi on merkittävä.

Assosiaatiosopimuksen täydellinen täytäntöönpano ja nykyisten kauppaa- ja investointisuhteiden vahvistamiseen tähtäävän yhteisen työn jatkaminen edistäisivät myös Jordanian **integroitumista EU:n markkinoille** ja loisivat uusia mahdollisuuksia kaupalle, investoinneille ja kehitykselle. Kauppapolitiikan uudelleentarkastelua koskevan tiedonannon⁶ mukaisesti EU aikoo ehdottaa eteläisen naapuruston ja Afrikan asiasta kiinnostuneille kumppaneille uutta **kestävien investointien aloitetta**.

Kumppanuudessa keskitytään tukemaan Jordanian pyrkimyksiä ja sitoutumista **hyvän hallintotavan, oikeusvaltioperiaatteen mukaisen demokraattisen uudistuksen ja ihmisoikeuksien, mukaan lukien sosiaaliset oikeudet ja työelämäoikeudet, vahvistamiseen**. Kansainväliseen oikeuteen ja alueellisiin ja kansallisiin lakeihin sisältyvät ihmisoikeudet ja perusvapaudet ovat yhteisiä arvoja. Demokratian periaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen on olennainen osa EU:n ja Jordanian välisiä suhteita sekä Jordanian kestävästä sosioekonomista kehitystä ja vakautta.

Muuttoliikkeen ja liikkumisen alalla, ottaen huomioon muuttoliike- ja turvapaikkasopimusta koskeva Euroopan komission tiedonanto⁷ ja Jordanian lainsäädäntö, edistyminen **liikkuvuuskumppanuuden** eri osa-alueiden tehokkaassa täytäntöönpanossa on monialainen painopiste, joka auttaisi myös varmistamaan, että henkilöt voivat liikkua säännöllisesti ja helpommin Jordanian ja EU:n välillä muun muassa matkailun lisäämiseksi, koulutusvaihdon helpottamiseksi ja yhteydenpidon edistämiseksi ulkomailla asuvien jordanialaisten yhteisöjen kanssa. Kokonaisvaltainen ja kestävä lähestymistapa muuttoliikkeeseen ja turvapaikka-asioihin, mukaan lukien palauttamisyhteistyö EU:n ja sen jäsenvaltioiden kansallisen toimivallan mukaisesti, voisi osoittautua sekä EU:ta että Jordaniaa hyödyttäväksi.

⁶ COM(2021) 66 final, 18. helmikuuta 2021.

⁷ COM(2020) 609 final, 23. syyskuuta 2020.

1. ALUEELLISTA VAKAUTTA JA TURVALLISUUTTA, TERRORISMIN TORJUNTA MUKAAN LUETTUNA, KOSKEVAN YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

EU tunnustaa kaikki Jordanian toteuttamat asianmukaiset toimet. EU:n ja Jordanian olisi jatkettava tiivistä yhteistyötä alueellisen epävakauden, mukaan lukien Dae'shin ja muiden terroristiryhmien aiheuttama turvallisuusuhka, käsittelemiseksi. Tältä osin EU on sitoutunut auttamaan Jordaniaa sen pyrkimyksissä vakauttaa ja turvata ulkorajansa. Sekä EU että Jordania tukevat pysyvien ja kestävien ratkaisujen tarvetta Syyrian kriisiin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2254 (2015) mukaisesti. Työtä Syyrian kriisin ratkaisemiseksi olisi jatkettava asianmukaisilla kansainvälisillä foorumeilla, minkä lisäksi yhteistyötä olisi jatkettava EU:n ja Jordanian tehostettua turvallisuutta / terrorismin torjuntaa koskevan etenemissuunnitelman yhteydessä siten, että korostetaan erityisesti yhteisiä hankkeita ja tietojen jakamista.

EU:n ja Jordanian olisi myös lisättävä **"siltojen rakentamista"** muissa konflikteissa, kuten Lähi-idän rauhanprosessissa. EU tunnustaa Jordanian korvaamattoman ja rakentavan aseman alueen vakaudelle ja toistaa, että Jerusalemin pyhien paikkojen historiallista nykytilannetta on tärkeää pitää yllä myös hasemiittien toteuttaman islamin pyhien paikkojen hoitamisen osalta. EU ja Jordania osallistuvat myös jatkossa Israelin ja Palestiinan välisen konfliktin oikeudenmukaisen ja kattavan ratkaisun löytämiseen kahden valtion ratkaisun, kansainvälisesti sovittujen parametrien ja kansainvälisen oikeuden pohjalta. Välittömän konfliktiulottuvuuden lisäksi ne vahvistavat unionin pelastuspalvelumekanismien puitteissa yhteistyötä ja häiriönsietokykyä katastrofiriskien hallinnassa ja pelastuspalvelussa, tehostavat ilmastokestävyyttä ja ilmastomuutokseen sopeutumista koskevaa työtä sekä investoivat ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin.

EU ja Jordania edistävät kumppaneina uskontojen ja kulttuurien välistä vuoropuhelua kansainvälisellä ja alueellisella tasolla, ja Jordania on ollut tässä avainasemassa. EU ja Jordania tekevät yhteistyötä ja määrittävät tapoja suojella ja säilyttää kulttuuriperintöä tärkeänä rauhan, demokratian ja kestävä kehityksen välineenä ja keinona saada aikaan myönteistä vuoropuhelua ja osallisuutta, ja ne ehdottavat tätä koskevia toimia.

Luonnonvarojen ja erityisesti turvallisen juomaveden saatavuus on toinen pitkän aikavälin vakauden kannalta keskeinen näkökohta. Jordania ja EU jatkavat yhteistyötä vesivarojen hoidon tehokkuuden ja kestävyiden parantamiseksi.

Terrorismin, väkivaltaisten ääriliikkeiden ja radikalisoitumisen ehkäisemisen ja torjumisen on pysyttävä tärkeällä sijalla. Tämän näkemyksen mukaisesti ja säännöllisen poliittisen ja alakohtaisen vuoropuhelun täydentämiseksi EU ja Jordania tehostavat käytännön yhteistyötä ja tietojenvaihtoa näiden haasteiden ratkaisemiseksi oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti ja ihmisoikeuksia ja perusvapauksia täysimittaisesti kunnioittaen. EU ja Jordania tekevät yhteistyötä torjuakseen radikalisoitumisen, terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden perimmäisiä syitä ottaen huomioon sosiaalisen yhteenkuuluvuuden sekä naisten, nuorten ja koulutuksen tärkeän aseman muun muassa yhteisesti sovittujen koulutusohjelmien ja Jordanian kansalaisyhteiskunnan laajan osallistumisen avulla.

EU ja Jordania ovat myös luoneet puitteet Jordanian osallistumiselle EU:n

kriisinhallintaoperaatioihin, mikä on toinen esimerkki turvallisuuskysymyksiä koskevasta tiiviistä yhteistyöstä, jota voidaan kehittää.

2. KESTÄVÄN TALOUDELLISEN VAKAUDEN, VIHREÄN, DIGITAALISEN, OSALLISTAVAN JA TIETOON PERUSTUVAN KASVUN, KOULUTUKSEN LAADUN SEKÄ SÄÄLLISTEN TYÖPAIKKOJEN LUOMISEN EDISTÄMINEN

Syyrian kriisi ja siitä aiheutunut pakolaisten pitkittynyt oleskelu maassa ovat vaikuttaneet voimakkaasti Jordanian taloudelliseen tilanteeseen, sen niukkoihin luonnonvaroihin ja peruspalvelujen tarjoamiseen, mikä on pahentanut maan jo ennestään haastavaa taloudellista tilannetta. Covid-19-pandemia on pahentanut merkittävästi sosioekonomisia haasteita, haavoittuvuuksia ja eriarvoisuutta. **Taloudellista vuoropuhelua, uudistuksia ja makrotaloudellisia kysymyksiä koskevaa yhteistyötä** kehitetään ja toteutetaan näin ollen edelleen, jotta voidaan edistää vakaata makrotalous- ja rakennepolitiikkaa, jolla tuetaan kestävä ja osallistava kasvupotentiaalia, tehostetaan Jordanian talouden häiriönsietokykyä ja parannetaan julkisen talouden kestävyyttä koordinoitusti monenvälisten ja kahdenvälisten avunantajien kanssa. Toimia makrotaloudellisen vakauden säilyttämiseksi olisi jatkettava Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) tarkistetun ohjelman, Jordanian kansainväliselle yhteisölle Lontoon konferenssin jälkeen vuonna 2019 tekemien sitoumusten ja Jordanian uudistusmatriisin puitteissa. EU tukee näitä toimia yhteistyöavullaan ja huomattavilla makrotaloudellisilla rahoitusapuohjelmillaan.

Moitteettoman varainhoito- ja talousarviohallinnon lisäksi yhteistyötä jatketaan edelleen **Jordanian julkisen sektorin uudistusten** osalta, joilla pyritään parantamaan julkista varainhoitoa ja julkisen sektorin yleistä tehokkuutta sekä palvelujen tarjoamiseen liittyviä valmiuksia.

Jordanian suurimmat sosioekonomiset haasteet, jotka johtuvat muun muassa pitkittyneistä alueellisista kriiseistä, ovat epätasa-arvoinen pääsy työhön (myös naisten ja nuorten osalta), alhainen talouskasvu, korkea työttömyys ja kasvava velkaantumisen. Tämä olisi ratkaistava luomalla säällistä työtä, tukemalla yrittäjyyttä ja innovointia – erityisesti vihreässä ja digitaalisessa yhteisötaloudessa – kehittämällä taitoja ja tutkintoja – edistämällä kohdennettua koulutusta ja tutkimusta – ja kehittämällä kohdennettu ja kattava sosiaalisen suojelun järjestelmä.

Kumppanuuden painopisteillä asia pyritään ratkaisemaan soveltamalla erilaisia poliittisia keinoja: yritystoiminnan kehittäminen yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, elinikäinen oppiminen liikkuvuuden lisääminen. Näiden keinojen tarkoituksena on myös lujittaa kaikkien yhteiskuntaryhmien taloudellisia vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista.

- a) **Kauppaa kehityksen vuoksi** on kumppanuuden painopisteiden keskeinen osa. Jordania hyötyy työpaikkojen luomisesta, jota tukee EU:hun suuntautuvan viennin vilkastuminen yksinkertaistettujen alkuperäsääntöjen järjestelmän ja rinnakkaistoimenpiteiden puitteissa. EU ja Jordania määrittävät yhdessä sopivia lähestymistapoja kahdenvälisen kauppaa- ja investointisuhteiden nykyaikaistamisen tehostamiseksi. Lisäksi EU ja Jordania tekevät kahdenvälisen ja taloudellisten suhteiden lujittamiseksi yhteistyötä pk-yritysten, kehityksen, teknologian ja taitotiedon alalla.
- b) Samalla EU ja Jordania jatkavat **vuoropuheluaan** yhdenmukaistamisen edistämiseksi muun muassa terveys- ja kasvinsuojelutoimien, kaupan teknisten esteiden tai palvelujen aloilla, jotta voidaan helpottaa kauppaa ja lisätä Jordanian houkuttelevuutta investointien kannalta. Kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelun parantamiseksi ja kaupan helpottamiseksi EU tekee Jordanian kanssa yhteistyötä tukeakseen tehokkaiden tuoteturvallisuuskehysten kehittämistä kansainvälisten standardien mukaisesti välttämällä samalla tullien ulkopuolisia esteitä.
- c) EU ja Jordania priorisoivat ja moninkertaistavat ponnistelujaan **liiketoimintaympäristön parantamiseksi** ja investointien houkuttelemiseksi ja erityisesti sellaisten investointien houkuttelemiseksi, joilla tuetaan siirtymistä vähäpäästöiseen ja häiriönsietokykyiseen kiertotalouteen; **yksityisen sektorin tuottavuuden ja kilpailukyvyn tukemiseksi** ja yrittäjyyden edistämiseksi (muun muassa lainsäädäntö-, sääntely- ja hallintouudistuksilla, mukaan lukien kilpailupolitiikat ja tukien valvontasäännöt, lainoilla yrityksille sekä hyödyntämällä parhaalla mahdollisella tavalla digitalisaatiota ja vihreää siirtymää); sellaisten **oikeanlaisten tietojen ja taitojen luomiseksi**, joita tarvitaan Jordanian työmarkkinoilla ja vihreässä ja digitaalisessa yhteisötaloudessa. Kuten edellä mainitaan, uusi **kestävien investointien aloite** voisi auttaa näiden tavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi EU ja Jordania tekevät yhteistyötä vahvistaakseen osaamiseen perustuvia aloja, jotka ovat tärkeitä säällisten työpaikkojen luomiseksi etenkin nuorten ja naisten keskuudessa sekä yritysten tukemiseksi ja voimaannuttamiseksi erityisesti niillä talouden aloilla, joihin covid-19-pandemia on vaikuttanut eniten.

- d) **Koulutus** on myös tehokas väline yhteiskunnallisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseksi. Jordanian on yhteistyössä EU:n kanssa toteutettava tämä keskeisen tavoite kaikkien Jordanian asukkaiden hyödyksi ja selvittävä covid-19-pandemiaan liittyvistä haasteista sekä kurottava umpeen oppimistuloksiin liittyviä eroja. **Turvallisen ja laadukkaan julkisen koulutuksen saatavuus kaikille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille kaikilla tasoilla** ohjaa EU:n ja Jordanian yhteistyötä sen varmistamiseksi, että kaikilla on mahdollisuus opiskella, rakentaa omaa tulevaisuuttaan ja edistää talouskasvua ja maan kehitystä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työmarkkinoiden tarpeita vastaavaan ammatilliseen ja yleissivistävään koulutukseen sekä korkea-asteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen.

EU ja Jordania tekevät myös yhteistyötä kahdenvälisesti ja Välimeren unionin puitteissa **tieteen, teknologian ja innovaatiostrategian** aloilla muun muassa panemalla täytäntöön etenemissuunnitelmia yhteisten painopisteiden, kuten ilmastonmuutoksen, terveyden ja uusiutuvien energialähteiden, käsittelemiseksi.

EU ja Jordania edistävät innovatiivista tutkimusta, tietoon perustuvia ratkaisuja ja yhteistyötä **uusiutuvien energialähteiden ja energiatehokkuuden alalla Jordanian energia-alan strategian (2020–2030) mukaisesti sekä kestävää luonnonvarojen hallintaa, johon kuuluvat kestävä maatalouskäytännöt ja kestävä vesi- ja jätehuolto, mukaan lukien turvallinen juomavesi.** Niiden yhteistyö on linjassa Agenda 2030 -toimintaohjelman ja Pariisin sopimuksen kanssa, myös Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhteydessä, ja sen avulla toteutetaan tehostettuja toimia, joilla edistetään siirtymistä ilmastoneutraaliin ja häiriönsietokykyiseen kiertotalouteen. Tutkimus- ja innovointiyhteistyötä jatketaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, Välimeren alueen tutkimus- ja innovointikumppanuuden (PRIMA) ja Välimeren unionin alueellisen tutkimus- ja innovointifoorumin kautta.

EU ja Jordania perustavat foorumin **tulevien investointihankkeiden** määrittämistä ja valmistelua varten Jordanian kansallisten painopisteiden mukaisesti ja koordinoitusti kahden- ja monenvälisen avunantajien kanssa. EU pyrkii muun muassa tukemaan Jordaniaa koordinoitusti muiden avunantajien kanssa sen suunnitelmissa toteuttaa Akaban ja Ammanin välinen vesivarojen suolanpoistoa ja siirtämistä koskeva hanke (Aqaba-Amman Water Desalination and Conveyance, AAWDC), joka on strateginen kansallinen hanke, jolla pyritään vähentämään maan keskeisten vesivarojen vajetta.

EU ja Jordania tekevät yhteistyötä varmistaakseen, että **energiaa, vettä, elintarvikkeita, terveyttä ja ilmastonmuutosta koskevat painopisteet ovat keskenään johdonmukaisia**, edistääkseen niiden täytäntöönpanoa ja varmistaakseen osallistavat prosessit alueellisella ja kansainvälisellä tasolla.

3. HYVÄN HALLINTOTAVAN, OIKEUSVALTIOPERIAATTEEN, DEMOKRAATTISTEN UUDISTUSTEN JA IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMISEN VAHVISTAMINEN

Koska Jordania on vahvasti sitoutunut poliittisen järjestelmän nykyaikaistamista käsittelevän kuninkaallisen komitean edistämään jatkuvaan uudistusprosessiin, EU ja Jordania jatkavat yhteistyötä tavoitteenaan vahvistaa edelleen Jordanian demokraattista järjestelmää ja oikeusjärjestelmää, oikeusvaltioperiaatetta, sukupuolten tasa-arvoa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelua. EU ja Jordania tukevat toimia, joilla torjutaan kaikenlaista syrjintää, ja kaikkia tehokkaaseen ja vakiintuneeseen kansalaisyhteiskuntaan liittyviä näkökohtia muun muassa luomalla elinvoimaisen kansalaisyhteiskunnan kehittymistä edistävä oikeudellinen työympäristö ja toimintatila.

Yhteistyössä keskitytään kattavien ja osallistavien uudistusten täytäntöönpanoon, oikeuslaitoksen tuloksellisuuden, tehokkuuden ja riippumattomuuden vahvistamiseen sekä kaikkien yhtäläisen oikeussuojan saatavuuteen kansainvälisesti hyväksytyjen normien mukaisesti. Se kattaa siviili- ja rikosoikeuden alan oikeudellisen yhteistyön, ja siinä edistetään liittymistä asiaankuuluviin kansainvälisiin yleissopimuksiin ja niiden täytäntöönpanoa ja pyritään yhdessä Eurojustin kanssa tekemään kansainvälinen sopimus oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa. Yhteistyössä keskitytään edelleen vaaliprosessiin (mukaan lukien EU:n vaalitarkkailuvaltuuskuntien ja vaaliasiantuntijoiden valtuuskuntien suositusten jatkotoimet), sukupuolten tasa-arvon tukemiseen, mukaan lukien sukupuoleen perustuvan väkivallan torjunta, naisten ja nuorten merkitykselliseen poliittiseen osallistumiseen sekä naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen politiikassa ja julkisessa elämässä. EU:n ja Jordanian väliseen yhteistyöhön kuuluvat myös taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset oikeudet, kansalaiskasvatus, poliittisten puolueiden järjestelmän vahvistaminen ja parlamentin valvonta- ja lainsäädäntörooli, paikallisen ja kansallisen politiikan väliset yhteydet, merkityksellinen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu, hallinnon hajauttaminen, moniarvoiset ja riippumattomat tiedotusvälineet, läpinäkyvyys, mukaan lukien rahoituksen läpinäkyvyys, vastuuvollisuus sekä korruption torjunta.

EU ja Jordania käyvät edelleen säännöllistä **vuoropuhelua demokratiasta, hyvästä hallintotavasta, oikeudesta, oikeusvaltioperiaatteesta ja ihmisoikeuksista**. Vuoropuhelun perustana ovat Jordanian kansainväliset, alueelliset ja kansalliset saavutukset ja sitoumukset. Kansalaisyhteiskuntaa pyydetään antamaan panoksensa yhteisesti.

Ihmisoikeuksien osalta säännöllisessä vuoropuhelussa keskitytään muun muassa sananvapauteen kaikissa muodoissaan; yhdistymisvapauteen, mukaan lukien kansalaisyhteiskunnan ja työmarkkinaosapuolten, kuten työntekijäjärjestöjen ja kauppakamarien, työympäristö; naisten oikeuksiin ja naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen poliittisessa, taloudellisessa ja julkisessa elämässä sekä lapsen oikeuksiin. Vastuuvollinen, avoin, tehokas ja osallistava julkishallinto on olennaisen tärkeä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi sekä Jordanian demokratian, hyvän hallintotavan ja petosten ja korruption torjunnan edistämiseksi ja vahvistamiseksi edelleen muun muassa Euroopan petostentorjuntaviraston ja Euroopan syyttäjänviraston kanssa tehtävän toimivan ja tehokkaan yhteistyön avulla.

Vuoropuhelussa otetaan asianmukaisesti huomioon Jordanian nykyiset monenväliset sitoumukset. Siinä käsitellään myös taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia oikeuksia esimerkiksi koulutuksen ja työn osalta. Vuoropuhelu koskee erityisesti kumppanuuden painopisteisiin sisältyviä aloja.

Henkilötietojen korkeatasoisen suojan varmistamiseksi EU pyrkii edelleen edistämään henkilötietojen suojan muuntamista EU:n ja kansainvälisten tietosuojastandardien mukaiseksi. Jordanian olisi toteutettava lisää käytännön toimia varmistaakseen yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaa koskevien oikeuksien kunnioittaminen julkisella ja yksityisellä sektorilla ja myös lainvalvonnan ja rikosoikeuden alalla.

TOIMET SYYRIAN KRIISIN RATKAISEMISEKSI

EU ja Jordania jatkavat yhteistyötä pysyvien ja kestävien ratkaisujen löytämiseksi Syyrian kriisiin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2254 (2015) mukaisesti, jotta voidaan mahdollistaa pakolaisten vapaaehtoinen, turvallinen ja ihmisarvoinen paluu. Ne pyrkivät edelleen tarjoamaan suojelua, toimeentuloa ja palveluja sekä pakolaisille että haavoittuvassa asemassa oleville vastaanottaville yhteisöille muun muassa seuraavien toimenpiteiden avulla:

- Jatketaan pakolaisten hallinnollisen aseman helpottamista ja varmistetaan tehokas suojele, peruspalvelujen saatavuus sekä heidän perustason ihmisoikeuksiensa ja laillisten oikeuksiensa kunnioittaminen;

- Parannetaan keskeisten palvelujen saatavuutta ja laatua, mukaan lukien sosiaaliavustukset, jätevesipalvelut, terveydenhuolto, johon kuuluvat mielenterveys ja psykososiaalinen tuki, sekä virallinen ja epävirallinen koulutus;
- Lisätään pakolaisten toimeentuloa ja omavaraisuutta luomalla mahdollisuuksia edistää Jordanian taloudellista kehitystä muun muassa seuraavin keinoin: liiketoimintaympäristön, tuottavuuden ja työmarkkinaolosuhteiden parantaminen; tuetaan politiikkoja, joilla edistetään osaamisen ja työmarkkinoiden tarpeiden kohtaamista; varmistamaan yhdenvertainen pääsy yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen; koulutuksen saatavuuden helpottaminen; työmahdollisuuksien saatavuuden parantaminen ja laajentaminen muun muassa tukemalla kotiyrityksiä ja työlupia; naisten ja nuorten taloudellisen vaikutusvallan ja osallistumisen vahvistaminen.
- Edistetään vientiä EU:n markkinoille muun muassa panemalla tehokkaasti täytäntöön Jordanian alkuperäsääntöjä koskeva järjestelmä investointien ja työpaikkojen luomisen edistämiseksi, mikä hyödyttää jordanialaisten lisäksi myös syyrialaisia pakolaisia.

VUOROPUHELUN JA KESKINÄISEN YHTEISTYÖN MEKANISMIT

EU:n ja Jordanian välisten suhteiden yleinen kehys perustuu vuonna 2002 voimaan tulleeseen assosiaatiosopimukseen ja Jordanian vuonna 2010 saavuttamaan pitkälle edistyneeseen maan asemaan. **Assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanoa** on onnistuttu **järkeistämään** ryhmittelemällä alakomiteat muutamiin temaattisiin vuoropuheluihin kumppanuuden painopisteiden mukaisesti ja täydentämällä poliittisia vuoropuheluja.

Välimeren alueen toimintaohjelman ja neuvoston päätelmien vuonna 2024 tehtävän uudelleentarkastelun yhteydessä on myös tarkoitus tehdä väliarviointi, jossa arvioidaan EU:n ja Jordanian välillä yhteisesti sovittujen kumppanuuden painopisteiden vaikutuksia ja tarvittaessa mukautetaan niitä.

Jotta voidaan tukea **EU:n tuen toimittamista Syyrian pakolaiskriisin vuoksi**, näihin painopisteisiin liittyviä keskinäisiä sitoumuksia tarkastellaan säännöllisesti uudelleen EU:n ja Jordanian kahdenvälisen yhteistyön ja muiden asiaankuuluvien vuoropuhelujen ja kokousten yhteydessä sekä Brysselin konferenssien jatkotoimien kautta.

Euroopan naapuruuspolitiikan voimakkaamman sitoutumisen periaatteen mukaisesti EU osallistuu jäsenvaltioiden kanssa tiiviissä yhteistyössä koordinoituneisiin mekanismeihin Jordanian hallituksen kanssa keskus- ja paikallistasolla sekä kumppaneiden, kuten kansalaisyhteiskunnan ja yksityisen sektorin, kanssa.

EU on kumppanuuden painopisteissä esitettyjen tavoitteiden mukaisesti sitoutunut antamaan edelleen taloudellista tukea ja toimimaan yhteistyössä kansainvälisen yhteisön kanssa Jordanian tukemiseksi, ja Jordania sitoutuu jatkamaan uudistusohjelmansa täytäntöönpanoa, joka on keskeinen tekijä kumppanuuden yhteisen onnistumisen kannalta.

